

Ihesi

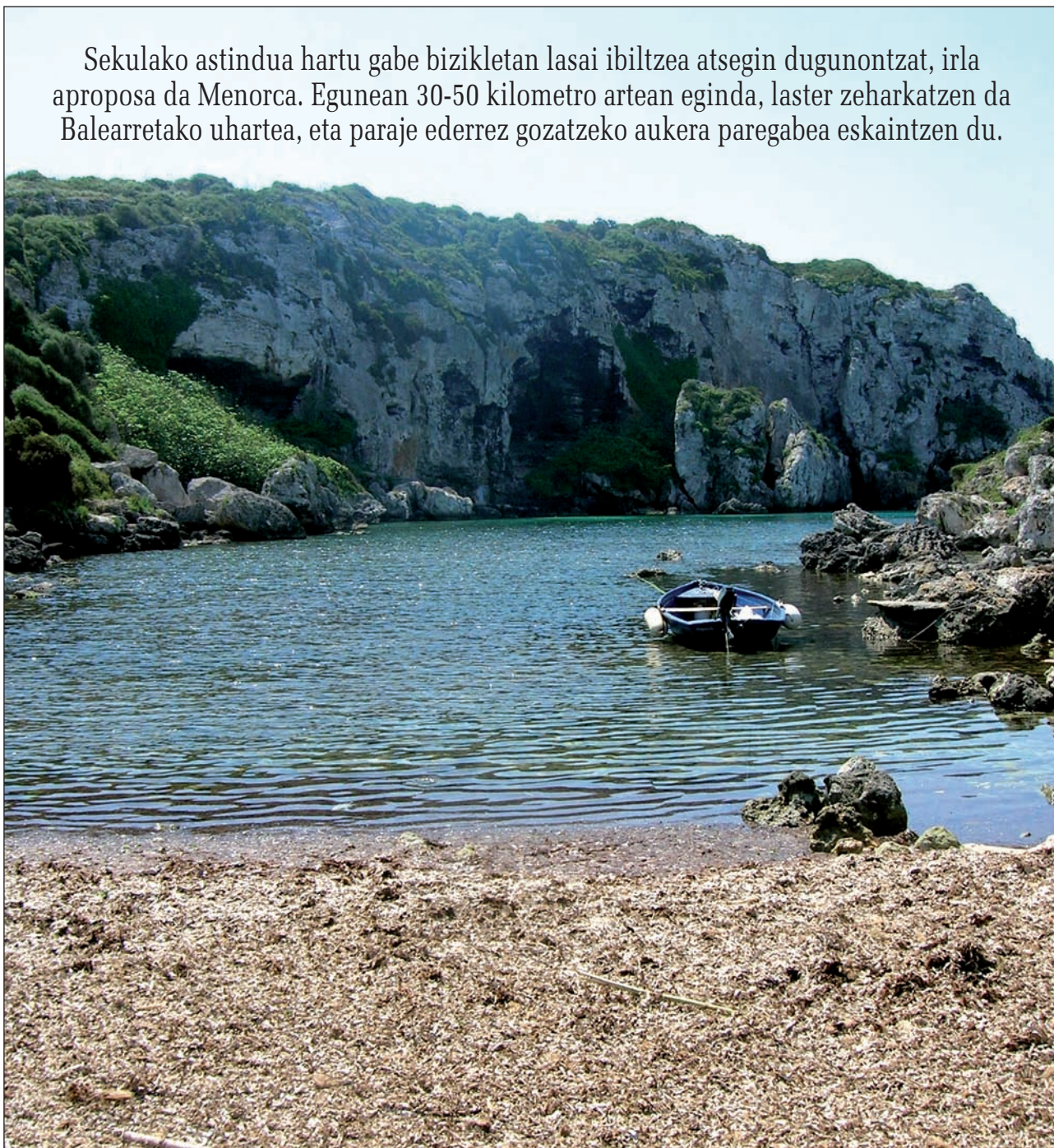
Testua eta argazkiak:

AMAIA ETA EDURNE GARTZIA

Menorca

Kalaz kala bizikletaz

Sekulako astindua hartu gabe bizikletan lasai ibiltzea atsegin dugunontzat, irla aproposa da Menorca. Egunean 30-50 kilometro artean eginda, laster zeharkatzen da Balearretako uhartea, eta paraje ederrez gozatzeko aukera paregabea eskaintzen du.

BIZIKLETAZ GAIN, oinez, kayak-ean edo katamaranean zeharkatzeko ere irla egokia da Menorca. Halako txangoak eta urpekaritza edo surf saioak antolatzen dituzten agentzia ugari daude uhartean, eta gehienetan harremana dute beraien artean. Gu iparraldean dagoen Fornells herriko agentzia batera jo dugu eta e-posta bidez alokatu dugu bizikleta. Nahi izanez gero, kaskoa, kanpin-denda eta bestelako materiala ere alokatu daiteke —etxetik eraman ditugu guk—, baina alforjak norberak eraman behar ditu.

Hondarribian hegazkina hartu eta Madrilen geldialdia eginda, ordu pare batean Maóra iritsi gara, Menorcako hiriburura. 30 kilometro ingurura dagoen Fornellsera autobusean egin dugu bidaia. Abiapuntuan gaude dagoeneko, eta komeni da hurrengo egunerako deskantsatzea.

1. etapa: Fornells-Ciudadella

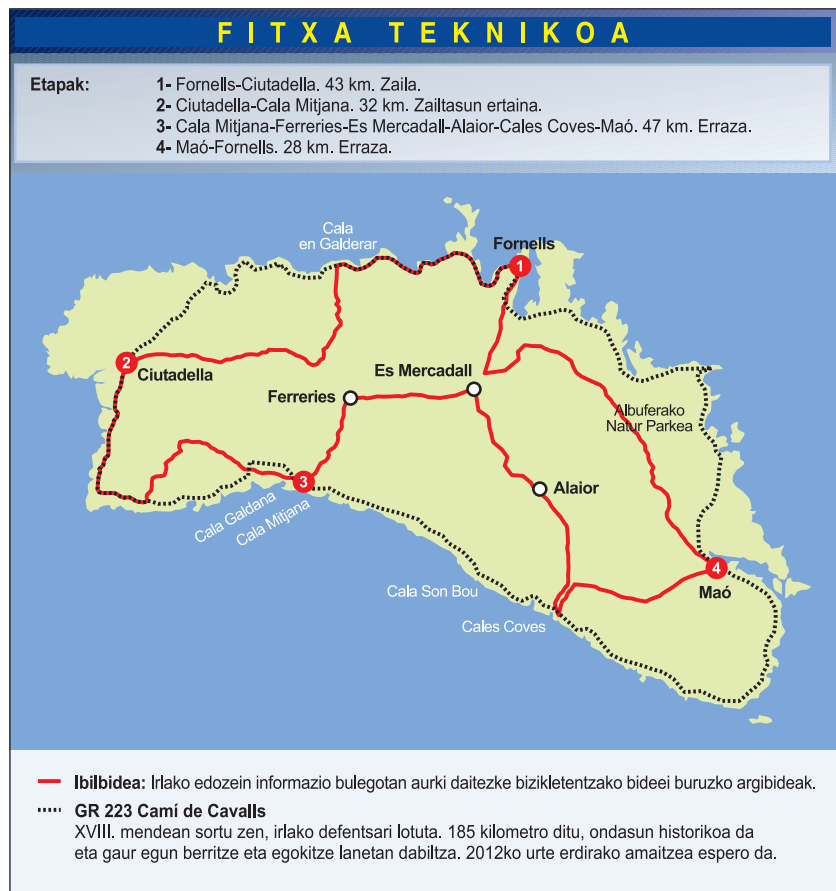
Hurrengo goizean, agentzian agertu gara 9etarako. Ezusteko atsegina hartu dugu, oso bizikleta onak eskaini baitizkigute, baita oso ondo etorriko zaigun material osagarria ere. Alabaina, ibilbide eta mapa argigarrien ordez, aholkua baino ez dugu jaso: “Itsasoa beti eskui-nean utziz, ez dago galtzerik”. Bidea bizikletaz egiteko ez dela zaila eta edozein kalatan zakua atera eta lasai lo egin daitekeela azaldu digu agentziako arduradunak. Hasteko, informazio horrekin moldatu beharko gara.

Pisua bizikletan ondo orekatu eta Ciudadellarantz abiatu gara, mendebalderantz. Hasi eta berehala, bidearen nondik norakoak azaltzen dituzten seinaleak ikus daitezke. Irlari kostaldetik bira ematen dion Camí de Cavalls bide ezaguna ondo seinaleztatuta dago eta ibilbide horri ekin diogu. Xendan barrena, zaldi gainean doazen turista ugari topatu ditugu; ez da hautu txarra. Lehenengo etapa honetan bideak dituen malda, arroka eta pareta gogorak aise gaunditzen dituzte zaldiek, baina ez guk daramatzagun bizikleta astunek. Hala ere, gogotsu hasi gara, sei orduz ibili gara gora eta behera, eta aldaparik latzenetan, txirrinda bakoitza bien artean igo behar izan dugu. Lehen etapan ez dugu iturririk aurkitu eta ura agortu zaigu.

Kalatxo batera iritsi eta ueste baino atzerago gaudela ohartu garenean, nekatuta, urik gabe eta sasiek hankak zartatuta, gizon bat hurbildu zaigu. Txabola baten jabe da, kala ondoan. Ur freskoa eskaini digu, esertzeko

Kalaz betetako uhartea da Menorca. Ezkerreko irudian, Cales Coves (irla hegoaldean). Eskuinean, mendebaldeko kostaldea: Cala Santandria, Cala Blanes eta Cala Blanca.

tokia eta elkarrizketa bikaina. Argitu digu lehenengo etapa zaila dela bizikletaz egiteko, normalean errepidez egiten dela eta aukera dugula bizikletentzako bidera atera eta berau jarraituz Ciudadellaraino jarraitzeko. Gure kanpin-denda ikusi duenean, kanpaldi librerik ez egiteko gomendatu digu. Debekatuta omen dago irlan, eta poliziak maiz begiztatzten ditu kalak, hondartzak eta basoak, horietan kanpatzen dutenei 300-600 euro arteko isunak ezarriz. Zertxobait beldurtuta, laguna agurtu eta berriz ekin diogu hankak astintzeari, asfaltoa zapaltzeaz pozik. Bide berritik, azkar iritsi gara helmugara.

Herri polita da Ciutadella, kostaldean. Portua txikia eta ikusgarria da, garai bateko trazarak mantentzen dituen. Oraindik kezkatuta, herriko gazte batzuei galdetu diegu eta denak ados daude: guztiz debekatua eta kontrolatua dago kanpaldi libre. Egitekotan, hegoaldean dauden kalatxo bakartiren batean probatzeko aholkatu digute, baina ez, noski, Ciutadellan. Beraz, ondo afaldu eta hotelean igaroko dugu lehenengo gaua. Aurretik turismo bulegora joan eta ohartu gara bizikletentzako bidez josita dagoela uhartea. Hala ere, Camí de Cavalls-i beste aukera bat ematea dugu buruan.

2. etapa: Ciutadella-Cala Mitjana

Zaldien bide deiturikoari ekin diogu bigarren etapa honetan, hegoaldean dagoen Cala Son Boura ailegatzeko asmoz. Oraingoan ere primerakoa da seinaleztapena, inongo arazorik gabe jo dugu aurrera, eta gainera ez dugu aurreko eguneko aldaparik izan. Hondartzan geratu eta ur gardenetan bainu ederra hartzeko parada eskaini digu ibilbideak.

Bizikletatik kayakera

Euskal Herrira itzuli aurretik, Menorcako ur gardenak aprobeztatu ditugu. Fornellsen kayak pare bat alokatu eta itsasoratu gara, badian barrena. Zakar samar dago itsasoa, haize bolada bortitzak izaten baitira Menorcan, baina esperientzia atsegina izan da. Urpekaritzarako tartea ere hartu dugu: bataioa izenekoa probatu dugu, lehen aldiz bonbonarekin urperatzea. Hozberak garela esan eta hiruna neopreno jarri dizkigute! Bizkarrean 18 kiloko aire-bonbona hartu, hondoratzeko gerri bueltan pisu batzuk zintzilikatu eta uretan barneratzen lagundu digu monitoreak. Sei bat metro behera murgilduta, ikusgarria da begien aurrean duguna, kolore biziko koral, arrain eta alga artean.

**Denetarik ikusi dugu:
amildegi zirrarragarri
dun inguru menditsua iparraldean,
arrokek eta landareek hartutako
bista lauagoa hegoaldean,
hondartza zoragarriekin**

Arratsalde partean ohartu gara mendi bidea jarraitzeak gauza txar bat daukala: ez dugu nahi beste aurrera egiten. Camí de Cavalls ibilbide polita da oso, eta gogor dabil-tzan eskarmentudun txirrindularientzat apro-posa, baina alforjekin eta gure mailan ibiltze-ko egokia ez dela erabaki dugu.

Bideari agur esan eta bizikletentzatzat prestatuta dauden besteetan barrena murgildu gara. Txirrindulari ugariekin egin dugu topo ibilbide hauetan. Lasaia eta erritmo onean, Cala Galdanara iritsi gara. Hotelak, tabernak, jatetxeak, turistek zuzendutako zerbitzuak... Denetarik du leku honek. Orokorrean, ondo zain-

duta dago Menorcako kostaldea, itsasertzean ez dago eraikin handirik edota hondartzaraino sartzeko apartamenturik, baina herri hau salbuespena da, esplotatuta dago turistiko-ki, eta irlako jendea kritikoa da horrekin. Ogitarkeko pare bat erosi eta Cala Mitjanara segitu dugu. Hor pasako dugu gaua.

Gertu dago kala, baina ez da bertaraino errepiderik iristen, eta kanpatzeko leku egokia dela esan digute. Ilundu duenean hurreratu, alforjak desegin, ahal dugun moduan gure burua garbitu eta gauean etzateko toki onena bilatzen ari garela, gose diren lagun berriak eza-gutu ditugu, kaioak. Ohartzerako, ogitarkekoen poltsa irekitzea lortu dute mokoka. Afaria berreskuratu eta hondartzan egokitu garenean, bi pertsona iritsi dira kayakean. Beraiek ere euskaldunak dira eta kala honetan bertan egingo dute lo. Solasaldi animatua izan dugu, elkarren abenturak kari. Bizikleta, kayak eta kanpin-dendaz inguratuta, gure egin dugu hondartza. Gaur bai, izarrei begira hartuko dugu lo.

3. etapa: Cala Mitjana-Maó

Hirugarren etapan bizikletentzako prestatuta dauden ibilbideetan barneratu gara zuzenean.

Irla zaldiz zeharkatzen duen jendea ikustea ohikoa da (ezkerreko orrialdeko lehen argazkian, Tirant kalan, iparraldean). Erdiko bi irudietan, Camí de Cavalls, bereziki aldapatsua batzuetan. Eskuinean, Alaior herriko kaleetan barna.

Gustura ibili gara, erosoak izateaz gain ondo adierazita daudelako eta tankera ezberdineko xendak zeharkatzen dituztelako, mendi aldekoak batzuetan, pistakoak bestetan, errepide-tik hainbatetan. Gainera, Menorcako txoko interesgarri askotatik pasatzen da.

Bezperan ezagututako lagunen aholkuei jarraiki, Cales Coves-era gerturatu gara eta ez gara damutu. Itzela da kala, pareta bertikalez eta kobez josia. Aparteko txoko honetan bazkaldu dugu, bakarrik, eta bidaia abiatu dugu ondoren, hiribururantz. Goiz heldu garenez, arratsalde osoa izan dugu Maó bisitatzeko. Hiri atsegina da, etxe txikiz eta denda ugariz jantzia, eta alde zaharra da, dudarik gabe, txorik ederrena. Erdi Aroko etxe burgesez, eraikin historikoz eta komertzio txikiz josia, porturaino eraman gaituzte bertako kaleek. Ostatu eskaintza zabala da, prezio merkean, eta horietako bat hautatu dugu gaur lo egiteko.

4. etapa: Maó-Fornells

Bira guztia eginik, hasierako puntura bueltatuko gara laugarren etapan. Bezperan egin

bezala, bizikletentzako bideetan jarraitzea erabaki dugu. Kasu honetan, gainera, Camí de Cavalls Albuferako Natur Parketik igarotzen da eta debekatua dago bizikletaz ibiltzea. Hortaz, Zaldien Bidea aukeratzen duten txirrindulariek jakin dezatela azken zati honetan bizikletatik jaitsi eta oinez burutu beharko dutela Parkea zeharkatzen duen tarte. Guk, txirrindularientzako ibilbide anitz eta erosoetatik, beste behin ere Menorcako paisaia atseginez gozatuz amaitu dugu ibilbidea. Hedadura txikiko irlan (702 kilometro koadro), denetarik ikusi dugu: amildegia zirrargarriaren inguru menditsua iparraldean, arrokek eta landareek hartutako bista lauagoa hegoaldean, hondartza zoragarriekin.

Zailtasun maila ezberdineko ibilbide ugari dituen, norberaren prestakuntza eta gogoen arabera bidaia mota antolatzeke aukera ematen du balear uharteak. Guk behintzat, gure neurrikoa atundu dugu, askatasun osoz ibili gara irlan, eta kale nahiz hondartzetan lasaitasuna eta bakea aurkitu ditugu. ■

Chacun a ses préférences.
Bakoitzak Norberak bere lehentasunak dauka.

Itzulpen eta zuzenketa zerbitzu profesionala
FRANTSESA | EUSKARA | GAZTELANIA | INGELESA | ALEMANA

11itzulpen
www.11itzulpen.com

Azpea
NAVARRA
Denominación de Origen

ARDO EKOLOGIKOAK

Lumbier (Nafarroa)
www.bodegasazpea.com

SOLOZABAL
Eskura ezazu teorikoa 5 egunetan
edozein gidabaimenerako

- IKASTARO INTENTSIBOAK
- CAP IKASTAROAK
- ADR IKASTAROAK
- GARRAIOLARIEN LANBIDE-TREBAKUNTZAKO IKASTAROAK

☎ 943 217 390
www.solozabalautoeskolak.es